

Sygn. akt I UK 503/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z odwołania Z. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Białymstoku
o świadczenie przedemerytalne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 czerwca 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 16 lipca 2014 r., sygn. akt III AUa 1527/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 16 lipca 2014 r. w całości.

Zarzucono naruszenie art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.) w zw. z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 ze zm.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania uzasadniano występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego ujętego w formie pytania, „czy sformułowane przez art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) uprawnienie do zaliczenia przypadających przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16

roku życia w toku ustalania prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości wymaga, aby praca w gospodarstwie rolnym spełniała wszystkie wymogi stawiane stosunkowi pracy statuowanemu przez art. 22 kodeksu pracy oraz musi mieć znaczenie istotne dla utrzymania rodziny, czy też praca ta musi cechować się jedynie takimi atrybutami, które uzasadniają wniosek, że ma ona charakter bardziej poważny, regularny i zorganizowany niż zwyczajowa pomoc rodzinna”.

Ponadto, skarżący argumentował, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał (m.in. w orzeczeniach powołanych w uzasadnieniu skarżonego wyroku), jakie czynności nie stanowią pracy w gospodarstwie rolnym podlegającej zaliczeniu do stażu emerytalnego, co powinno skutkować dokonaniem przez Sąd Apelacyjny prawidłowej wykładni i prawidłową subsumcją ustalonego stanu faktycznego do mającej zastosowanie w sprawie normy. W ocenie skarżącego Sąd Apelacyjny zadaniu temu nie podołał, tworząc sprzeczną z ustalonym stanem faktycznym swoją własną ocenę stanu sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna, która spełnia wymagania określone w art. 398⁴ k.p.c. podlega dalszej kontroli w postaci tzw. przedsądu, a więc badaniu, czy w sprawie występują okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania. Przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (pkt 1), istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), oraz oczywista zasadność skargi kasacyjnej (pkt 4) – stanowią rozwinięcie podstaw kasacyjnych zmierzające do wykazania z jakich powodów naruszenia przepisów wskazane w tych podstawach uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienia SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, LEX nr 898318 oraz z 5 maja 2010 r., II UK 63/10, niepubl.). Jednocześnie należy podkreślić, uwzględniając art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c., że Sąd Najwyższy, rozpatrując skargę kasacyjną, jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz na przesłance oczywistej zasadności skargi. Przesłanki te wzajemnie się wykluczają. Skarżący twierdzi bowiem, w kontekście wskazanej podstawy kasacyjnej, że jednocześnie występuje poważne zagadnienie prawne – a takie zagadnienie wymaga zaangażowania Sądu Najwyższego w dokonanie pogłębionej interpretacji niejasnych przepisów, oraz, że skarga jest oczywiście uzasadniona – a to ma miejsce wówczas, gdy zarzucone naruszenia prawa są widoczne *prima facie*, bez pogłębionej analizy prawnej (por. postanowienie SN z 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

Odnosnie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania musi zostać sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia SN z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, LEX nr 560581; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504; z 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, LEX nr 560494), dotyczyć kwestii budzącej rzeczywiście poważne wątpliwości, ze względu na użycie przez ustawodawcę przymiotnika kwalifikującego „istotne” (postanowienie SN z 30 listopada 2012 r., I UK 414/12). W sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jeżeli ocena problemu sformułowanego przez skarżącego jest jednoznaczna (por. postanowienie SN z 11 grudnia 2007 r., I PK 220/07, LEX nr 864044). Nie można również uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii prawnej prezentowanej przez skarżącego, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia SN z: 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522 oraz 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPIUS wkładka z 2003 nr 13, poz. 5).

Z kolei, w przypadku twierdzenia o oczywistej zasadności skargi koniecznym jest nie tylko powołanie się na okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazanie, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że

skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienie SN z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 19853; postanowienie SN z 9 czerwca 2008 r., III UK 37/08, LEX nr 494133).

Okoliczności wskazane przez skarżącego nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Z analizy zaskarżonego wyroku wynika, po pierwsze, że Sąd Apelacyjny przeprowadził postępowanie dowodowe oraz ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, uwzględniając utrwalone w judykaturze stanowisko co do przesłanek determinujących zaliczenie okresu pracy do stażu ubezpieczeniowego, tj. stałość świadczenia pracy w gospodarstwie rolnym oraz wykonywanie pracy w wymiarze co najmniej połowy pełnego wymiaru czasu pracy. Po drugie, w ocenie Sądu Apelacyjnego, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zeznań świadków, praca wnioskodawcy w spornym okresie nie była pracą wykonywaną w sposób stały oraz w wymiarze przekraczającym 4 godziny dziennie. Jak stwierdził Sąd Apelacyjny, praca ta miała charakter sporadyczny i okazjonalny. W związku z powyższym, wbrew temu co twierdzi skarżący, decydujące dla rozstrzygnięcia sprawy były stałość i wymiar pracy wykonywanej przez skarżącego w gospodarstwie rolnym, a nie podstawa prawna jego zatrudnienia czy wystąpienie cech charakterystycznych dla stosunku pracy. Uwzględniając przedstawione wyżej uwagi odnośnie rozumienia przesłanek przedsądu, w tej sprawie okoliczności te nie występują. Formułowane przez skarżącego twierdzenia i argumentacja w istocie rzeczy sprowadzają się do kwestionowania ustaleń faktycznych zaskarżonego wyroku oraz ich oceny dokonanej przez Sąd Apelacyjny.

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.